

OPERA
KRAKOWSKA

Don
Pasquale

Gaetano Donizetti

SEZON 2006/2007

DYREKTOR NACZELNY
GENERAL DIRECTOR

Piotr Rozkrut

DYREKTOR ARTYSTYCZNY
ARTISTIC DIRECTOR

Piotr Sułkowski

„OPERA KRAKOWSKA” w Krakowie
Archiwum
ul. Lubicz 48, 31-512 Kraków
tel. 012 29 66 188, fax 012 29 66 103

OPERA KRAKOWSKA - INSTYTUCJA KULTURY
WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO
THE KRAKÓW OPERA - CULTURAL INSTITUTION
OF MAŁOPOLSKA REGIONAL GOVERNMENT

Spektakl powstał w koprodukcji
z Fundacją Międzynarodowe Produkcje Operowe
oraz Agencją Artystyczną Supierz Artist Management
Co-operation with The International Opera Productions Foundation
and Supierz Artist Management

Gaetano Donizetti

Don Pasquale

Opera komiczna w 3 aktach

Comic opera in three acts

Libretto: Angelo Anelli

Prapremiera / World première: Paryż, 3 I 1843

Premiera polska / Polish première: Warszawa, 1844

Premiera / Première

21 i 22 I 2007,

Scena w gmachu Teatru im. J. Słowackiego w Krakowie

Stage at the J. Słowacki Theatre in Kraków

REALIZATORZY / REALIZATION

Kierownictwo muzyczne, dyrygent

Music Director, Conductor

Piotr Sułkowski

Reżyseria, scenografia, choreografia, realizacja światła

Director, Set Designer, Choreographer and Lighting

Walter Neiva

Przygotowanie chóru / Chorus Leader

Marek Kluza

WSPÓŁPRACA REALIZATORSKA / COOPERATION

Asystent reżysera / Director's Assistant

Magdalena Rut

Inspicjenci / Stage Managers

Hanna Podkanowicz-Zarycka

Agnieszka Sztencel

Sufler / Prompter

Dorota Sawka

Scenografia została wykonana przez Zespół Techniczny Opery Krakowskiej
Scenography developed by the Kraków Opera Technical Staff

LIBRETTO

AKT I

Odsłona 1

Stary kawaler Don Pasquale czeka na doktora Malatestę, który szuka dla niego żony. Małżeństwo ma pomóc mu w wydziedziczeniu siostrzeńca, Ernesta, który chce ożenić się bez zgody wuja z Noriną. Don Pasquale wie, że Ernesto i Norina są ubodzy i potrzebują jego pomocy. Malatesta oświadcza, że kandydatką na żonę dla Don Pasquala jest bogobojna siostra doktora, Sofronia. Don Pasquale chce ją zobaczyć. Nadchodzi Ernesto, któremu wuj opowiada o swych zamiarach. Młodzieniec jest zrozpaczony.

Odłona 2

Z listu Ernesta Norina poznaje zamiary jego wuja. Malatesta tłumaczy jej, że został swatem by im pomóc. Norina jako Sofronia ma podpisać kontrakt ślubny z Don Pasquale, a potem tak zatruć mu życie, aby zrobił wszystko, by się jej pozbyć. Norina zgadza się.

AKT II

Ernesto jest przekonany, że utracił Norinę. Malatesta przedstawia Norinę jego wujowi jako swoją siostrę. Oczarowany Don Pasquale wzywa notariusza. Doktor dyktuje akt ślubu i Norina staje się właścicielką połowy majątku męża. Wchodzi Ernesto. Doktor po cichu wyjaśnia mu plan, więc młodzieniec składa podpis jako świadek. Wtedy zachowanie Noriny zmienia się nagle. Z grzecznej dziewczyny zamienia się w despotkę, której dyspozycje zagrażają majątkowi Don Pasquala.

AKT III

Odsłona 1

Norina robi w domu piekło – nowa służba, drogie meble i stroje. Don Pasquale protestuje, lecz na próżno. Kiedy żona upuszcza niby niechący liścik, mówiący o spotkaniu w ogrodzie z kochankiem, wściekły Don Pasquale sprowadza doktora. Skarży mu się, a potem układają plan ukarania Noriny. Planowana zemsta wprawia Don Pasquala w dobry humor.

Odsłona 2

W ogrodzie Ernesto śpiewa serenadę, a wkrótce dołącza do niego Norina. Kiedy spostrzegają Don Pasquala, Ernesto chowa się. Mąż zastaje Norinę samą. Żąda wydania imienia kochanka. Wobec odmowy każe żonie opuścić dom, bo chce zgodzić się na ślub Ernesta z Noriną i zamierza sprowadzić młodych do siebie. Wtedy Ernesto wychodzi z ukrycia i wyjaśnia całą sytuację. Don Pasquale jest zaskoczony, lecz w końcu wybacza im całą komedię i godzi się na ich małżeństwo.

Streszczenie libretta według *Przewodnika operowego*
J. Kańskiego, PWM, 1995

SYNOPSIS

ACT I

Scene 1

Don Pasquale, an old bachelor, is waiting for Doctor Malatesta, who is supposed to find a wife for Don Pasquale. A marriage may help Don Pasquale to disinherit his nephew, Ernesto, since Ernesto is planning to marry Norina, without his uncle's permission. Don Pasquale knows that Ernesto and Norina are poor and rely on his help. Malatesta declares that he has found a bride for Don Pasquale, and she is a God-fearing sister of his, Sofronia. Don Pasquale would like to see her then. Ernesto is coming, and his uncle tells Ernesto of his intentions. The young man is in despair.

Scene 2

Having read Ernesto's letter, Norina learns of the uncle's intentions. Malatesta explains to her that he had to become a go-between to help the young couple. Norina decides to act as Sofronia and sign a marriage contract with Don Pasquale, planning to turn his life into a nightmare and make him get rid of her.

Act II

Ernesto is convinced that he has lost Norina. Malatesta introduces Norina to Don Pasquale as his sister. Enchanted Don Pasquale calls a notary. The Doctor dictates the marriage contract, and Norina becomes the owner of half of her husband's property. Enters Ernesto. The Doctor explains the plan quietly, and the young man signs the contract as a witness. After the bogus ceremony, Norina changes immediately from a timid girl to a despot whose deeds threaten Don Pasquale's possessions.

ACT III

Scene 1

Norina turns her new home to hell, hiring new servants and buying expensive furniture and clothes. Don Pasquale protests, but it is too late. When his wife drops apparently by accident a letter about her meeting with a lover in the garden, angry Don Pasquale orders the Doctor to come. He complains about the marriage, and both conspire to punish Norina. The revenge planning makes Don Pasquale happy again.

Scene 2

Ernesto is singing a serenade in the garden, and he is joined by Norina soon. When they notice Don Pasquale, Ernesto hides away. Don Pasquale finds his wife alone. He demands that she should reveal her lover's name. Once she has refused, he orders her to leave his house, because he wants to give his permission to Ernesto to marry Norina and bring her to his place. Then, Ernesto comes out and clarifies the situation. Don Pasquale is surprised, but finally forgives the couple and accepts their marriage.

OBSADA / CAST

NORINA

Alice Goulipian
Katarzyna Oleś-Blacha
Karin Wiktor-Kałużka

DON PASQUALE

Przemysław Firek
Jerzy Mahler
Wiesław Nowak

MALATESTA

Andrzej Biegun
Michał Kutnik
Konrad Szota

ERNESTO

Dariusz Pietrzykowski
Konrad Włodarczyk
Adam Zdunikowski

NOTARIUSZ MAJORDOMUS NOTARY

Jerzy Wójcik

POKOJÓWKA CHAMBERMAID

Bożena Kiełbińska
Hanna Swaryczewska

OBSADA / CAST

OGRODNIK GARDENER

Paweł Szczepanek
Łukasz Zakrzewski

SAKSOFONISTA SAXOPHONIST

Stanisław Olko

GITARZYSTA GUITARIST

Piotr Boronowicz

BARMAN

Jarosław Dijuk

GOŚCIE BARU BAR'S GUESTS

Jadwiga Wierzbicka-Delekta
Andrzej Wartalski

Orkiestra i Chór Opery Krakowskiej
The Kraków Opera Orchestra and Choir

Czas trwania spektaklu / Running time 2:20

Walter Neiva
o realizacji
Don Pasquale

Don Pasquale to jedna z moich ulubionych oper, dlatego też w reżyserskim dorobku artystycznym mam aż 4 realizacje tego doskonałego dzieła Donizettiego. Kompozycja jest mi znana na tyle dobrze, że pozwoliłem sobie na wystawienie czwartej wersji dzieła równocześnie z premierą *Mocy przeznaczenia* G. Verdiego w dwóch ważnych teatrach w Sao Paulo w Brazylii.

Beztroski humor, wdzięk, lekkość oraz niezwykła teatralność sprawiają, że *Don Pasquale* obok *Cyrulika sewilskiego* Rossiniego czy opery *Gianni Schichi* Pucciniego, to doskonały przykład komedii muzycznej. Warto zaznaczyć, że przed prapremierą Donizetti chciał wystawić operę w strojach współczesnych. Sprzeciwił się temu słynny bas Luigi Lablache, kreujący partię tytułową. Wystąpił na scenie w kostiumie XVIII-wiecznym, co doskonale oddawało charakter starego kawalera.

W warstwie muzycznej kompozycji widoczne są zapożyczenia ze stylu buffa Rossiniego. Nie bez przyczyny uważa się *Don Pasquale* za ostatnią operę buffa XIX wieku. Dzieło charakteryzuje się doskonałym połączeniem tekstu z muzyką, wartką akcją i wyrazistymi postaciami bohaterów wzorowanymi na dawnej *commedia dell'arte*.

W *Don Pasquale* nie wspomina się o epoce historycznej, w której rozgrywa się akcja, co pozwala na osadzenie

historii w dowolnym czasie, w którym historia starca, chcącego się ożenić, pomimo przestróg i rad swojego lekarza, może być zawsze aktualna.

W ariach zwraca uwagę nowatorskie użycie instrumentów solowych *obbligato*, co stanowi nawiązanie do barokowej praktyki. W oryginalnej wersji *Łucji z Lammermoor* (1835) Donizetti jako akompaniamentu do słynnej sceny obłądu Łucji, (Glockenspiel lub Glass harmonica) użył harmoniki szklanej, zastąpionej później przez flet. Za pomocą tego niezwykle, nieużywanego dotąd instrumentu, chciał stworzyć eteryczny, prawie nadnaturalny efekt, który sugerowałby demencję, obłąd postaci i odpowiadałby „niebiańskiej harmonii”, o której śpiewa Łucja w swojej arii. Używa rogu we wprowadzeniu do „Angelo casto e bel” w operze *Il Duca d’Alba* (1839) i klarnetu poprzedzającego arię „Al dolce guidami castel natio” Anny Bolena oraz fagotu charakteryzującego smutek Nemorino w romansie „Una furtiva lagrima” z *Napój miłosnego* (1832).

W 1840 Donizetti poznał Adolpha Saxa, francuskiego muzyka, wynalazcę saksofonu. Mówi się, że tak urzekła kompozytora dźwięczność tego niezwykle w tym czasie instrumentu, że chciał, aby Ernesto, nowoczesny siostrzeniec Don Pasquale przedstawiony był właśnie za pomocą saksofonu. W planach było powierzenie saksofonowi wstępu do II aktu, a następnie jako *obbligato* w arii Ernesta „Cerchero lontana terra”. Niestety kompozytor nie zdołał przekonać muzyków z Théâtre Italien, aby zaakceptowali włączenie do orkiestry tego „barbarzyńskiego” instrumentu i solo zostało wykonane wtedy przez trąbkę.

Wiele aspektów mojej obecnej realizacji opery *Don Pasquale* mógłbym jeszcze komentować. Sądzę jednak, że dzieło powinno mówić na scenie samo za siebie a reżyser, który wyjaśnia swoją pracę w programie, nie tworzy dzieła, lecz literaturę.

Walter Neiva about *Don Pasquale*

Don Pasquale is one of my favourite operas. That is the reason why I have as many as four productions of Donizetti's work in my director's output. I know the composition so well that I allowed myself to stage the fourth version of the opera, together with the premiere of *Forza del Destino* by Verdi in two important theatres in Sao Paulo, Brazil.

Joyful humour, charm, lightness and unusual theatricality cause that *Don Pasquale* is, apart from *Il Barbiere di Siviglia* by Rossini or *Gianni Schichi* by Puccini, an excellent example of a musical comedy. It is worth mentioning that, before the premiere, Donizetti wanted to stage that opera in contemporary costumes. However, that idea was opposed by the famous bass, Luigi Lablache singing the title role. He appeared on the stage in his 18th century attire, which perfectly reflected the nature of the old bachelor.

The musical composition of the opera indicates borrowings from Rossini's Buffo style. There are reasons why *Don Pasquale* is considered to be the last Buffo Opera of the 19th century. The work is characterised by a perfect match between the lyrics and the music, brisk action and clear protagonists modelled after the old Commedia dell'Arte.

In *Don Pasquale*, the historical era in which the action takes place is not mentioned, and that allows us to place the story in any time in which the tale of an old man who wants to get married, contrary to his doctor's advice, may be true.

The arias indicate a novel use of the solo *obbligato* instruments, which makes reference to Baroque practices. In the original version of *Lucy of Lammermoor* (1835), Donizetti applied the glass harmonica, later replaced by the flute in the accompaniment of the famous Lucy's madness scene. With that unusual instrument which had not been used before, the composer wanted to create an ethereal, almost supernatural effect, which would suggest the

protagonist's dementia or madness, also corresponding to the "heavenly harmony" mentioned by Lucy in her aria. The composer also applied the horn in the introduction to the "Angelo casto e bel" in *Il Duca d'Alba* (1839) and the clarinet preceding the aria "Al dolce guidami castel natio" in the *Anna Bolena* romance. Another best known example is the fagot depicting the sadness of Nemorino in the "Una furtiva lagrima" romance from the *L'Elisir d'Amore* (1832).

In 1840, Donizetti met Adolph Sax, a French musician and the inventor of the saxophone. It is said that the composer was so enchanted by the acoustics of the unique instrument at that time that he wanted Ernesto, the modern nephew of Don Pasquale, to be introduced by the saxophone. The plan was that the introduction to Act Two and later the *obbligato* in Ernesto's "Cerchero lontana terra" should be played by the saxophone. Unfortunately, the composer was unable to persuade the Théâtre Italien musicians to accept the inclusion of the then "barbaric" instrument in the orchestra, and the solo was played by the trumpet then.

Many aspects of my present production of *Don Pasquale* could be commented upon. However, I think that the work should speak for itself on the stage, while the director who explains his production does not actually create a work of art but rather literature.

Fundacja Międzynarodowe Produkcje Operowe Agencja Artystyczna Supierz Artist Management

Fundacja Międzynarodowe Produkcje Operowe powstała w 2000 roku, a jej założycielami byli dyrektorzy teatrów holenderskich. Celem działalności Fundacji jest współpraca z najlepszymi zespołami operowymi z Czech, Węgier, Polski i Słowacji, czyli z krajów tzw. Grupy Wyszehradzkiej, a zamierzeniem Fundacji jest wystawianie spektakli operowych we współczesnej adaptacji (reżyseria i inscenizacja). Fundacja kierowana przez swoich założycieli i wspierana przez nieformalną grupę doradczą (czterech ambasadorów krajów Grupy Wyszehradzkiej w Holandii), w 2000 roku pozyskała do współpracy, jako doradcę i producenta Agencję Artystyczną Supierz Artist Management.

Agencja Artystyczna Supierz Artist Management działająca od 1989 roku w Holandii zajmuje się współprodukcją klasycznych dzieł operowych i baletowych. Większość z 220 przedstawień zrealizowanych dzięki Agencji w ciągu ostatnich lat pochodzi z Polski, Czech, Węgier, Słowacji, Rosji i Ukrainy. SAM jest również organizatorem zagranicznych koncertów (m.in. w Polsce) zespołów holenderskich, takich jak: Orkiestra Muzyki XVIII-wiecznej pod dyktando Fransa Brüggena, Schönberg Ensemble, Wieland Kuijken, Kuijken Quartet z Gustavem Leonardtem.

The International Opera Productions Foundation Supierz Artist Management

The International Opera Productions Foundation was instigated in the year 2000 by a number of Dutch theatre directors. The purpose of the foundation is to work with a selection of renowned opera houses from Czech Republic, Hungary, Poland and Slovakia (Visegrad-countries) for the realization of an artistic, professional and technical dialogue in the improvement of the mutual exchange of cultural values and, more in particular, for opera. The foundation wants to solve at the same time the structural lack of high-quality opera productions in the Netherlands and in Belgium. Lead by the members of the foundation (theatre directors) and supported by an informal advisory body (the four ambassadors of the Visegrad-countries in the Netherlands), the foundation has attracted Supierz Artist Management as an advisor and producer for its activities on account of its unchallenged international artistic expertise.

Since 1989 Supierz Artist Management brings and co-produces great classical opera and ballet productions in the Netherlands. The biggest part of the 220 performances the agency brings each season is brought in from countries such as Poland, Czech Republic, Hungary, Slovakia, Russia and Ukraine. Throughout the years Supierz Artist Management frequently organized concerts for Dutch ensembles abroad (i.e. Poland), like the Orchestra of the 18th Century under direction of Frans Brüggén, Schönberg Ensemble, Dutch Chamber Choir, Dutch Harp Ensemble, Wieland Kuijken, Kuijken Quartet and Gustav Leonhardt. In the season 2000-2001 Supierz Artist Management started working as producer for the International Opera Productions Foundation. This foundation is active in producing contemporary designed and directed operas and operettas in cooperation with renowned international opera houses and international artistic teams and soloists.

OPERA KRAKOWSKA

Dyrektor Naczelny
Piotr Rozkrut

Dyrektor Artystyczny
Piotr Sułkowski

O P E R A
K R A K O W S K A
ul. Lubicz 48
31-512 Kraków
tel.: 012 628 91 01
fax: 012 628 91 03
www.opera.krakow.pl

REZERWACJA

Rezerwacja biletów grupowych,
informacja o repertuarze,
zawieranie umów abonamentowych
ul. Lubicz 27, tel.: 012 628 91 13, 15
fax 012 628 91 11
rezerwacja: 8.00-16.00
e-mail: bilety@opera.krakow.pl
e-mail: kasa.opera@neostrada.pl

KASA BILETOWA SCENA OPEROWA

w gmachu Teatru im. J. Słowackiego,
Plac Św. Ducha 1
tel.: 012 421 16 30
kasa czynna:
poniedziałek, piątek, sobota
10.00 - 13.00, 16.00-19.00
wtorek, środa, czwartek:
13.00-18.00
niedziela: 12.00-19.00
Kasa akceptuje karty kredytowe

Opera Krakowska
instytucja kultury
Województwa
Małopolskiego

Partner:

Sponsorzy:

Bank BPH

Patronat medialny:

DIENNIK POLSKI

KARNET
KRAKÓW

NACZASIE

Fotografie / Photographs: **Dariusz Bębnowski**
okładka - A. Goulipian (Norina), J. Mahler (Don Pasquale)
s. 3 - A. Goulipian (Norina), J. Mahler (Don Pasquale)
s. 4 - A. Goulipian (Norina), P. Firek (Don Pasquale)
s. 5 - scena zbiorowa
s. 6 - B. Kiełbińska (Pokojówka), J. Mahler (Don Pasquale),
J. Wójcik (Majordomus)
s. 13 - scena zbiorowa

Redakcja / Editing: **Małgorzata Kubik**
Opracowanie graficzne, skład i łamanie
Artwork and Layout: **Dariusz www.Bebnowski.pl**
Tłumaczenie / Translating: **Henryk Zwolski**
Druk / Print: **BTL Service**
Wydawca / Publisher: **Opera Krakowska**
Styczeń / January 2007

Znana od lat na rynku krakowskim
Firma Michalscy ma zaszczyt
zaprosić Państwa do

Centrum Konferencyjno Bankietowego REDUTA

Centrum REDUTA, zostało otwarte niespełna rok temu, a może się już poszczycić organizacją niezwykle udanych balów (andrzejkowy, sylwestrowy), a także obsługą ogromnych imprez dla szanowanych firm i setek klientów indywidualnych.

Uroczystości rodzinne, firmowe, konferencje, sympozja, wystawy i wszelkie inne, organizujemy w pięknych, eleganckich salach:

Sala Jesienna (840 m²), dla ok. 800 osób. Przestronna sala, z dobrą akustyką i możliwością zaciemnienia okien.

Sala Słoneczna (550 m²), dla ok. 500 osób, jasna, utrzymana w pastelowej, ciepłej kolorystyce.

Salę są klimatyzowane i dźwiękoszczelne.

Ważnym elementem działalności Centrum REDUTA jest przygotowywanie we własnym zakresie **catering**u (również dla klientów organizujących przyjęcia poza REDUTA).

Artyzm **Cukierni Michalscy** wyraża się w wykonywanych tortach.

Kompleksowo obsługujemy:

Uroczystości rodzinne: wesela, chrzciny, komunie;

Spotkania biznesowe: konferencje, sympozja, szkolenia, wystawy;

Imprezy okolicznościowe: bale, bankiety, studniówki, komersy, jubileusze, wystawy, pokazy etc.

Centrum Konferencyjno - Bankietowe REDUTA

Kraków, ul. Strzelców 26

tel: 0 12 417 00 82, 417 00 95

kom. 0 500 555 656

www.centrumreduta.pl

Z dumą wspieramy polską kulturę

Mecenas
Kultury
2003

Mecenas
Kultury
Krakowa
2004

Mecenas
Filharmonii
Narodowej
2005

Bank BPH

Makieta nowego gmachu
Opéry Krakowskiej
fot. Janusz Leśniak

O P E R A
K R A K O W S K A

ul. Lubicz 48
31-512 Kraków
tel.: 012 628 91 01
fax: 012 628 91 03
www.opera.krakow.pl

OPERA

KRAKOWSKA

Don Pasquale

Gaetano Donizetti

Sezon / Season
2007/2008

„OPERA KRAKOWSKA” w Krakowie
Archiwum
ul. Lubicz 48, 31-512 Kraków
tel. 012 29 66 188, fax 012 29 66 103

Spektakl powstał w kooprodukcji
z Fundacją Międzynarodowe Produkcje Operowe
oraz Agencją Artystyczną Supierz Artist Management
Co-operation with The International Opera Productions Foundation
and Supierz Artist Management

OPERA KRAKOWSKA - INSTYTUCJA KULTURY
WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO
THE KRAKÓW OPERA - CULTURAL INSTITUTION
OF MAŁOPOLSKA REGIONAL GOVERNMENT

Gaetano Donizetti

Don Pasquale

Opera komiczna w 3 aktach

Comic opera in three acts

Libretto: Angelo Anelli

Prapremiera / World première:

Paryż, 3 I 1843

Premiera polska / Polish première:

Warszawa, 1844

REALIZATORZY / REALIZATION

Kierownictwo muzyczne, dyrygent

Music Director, Conductor

Piotr Sułkowski

Reżyseria, scenografia, choreografia, realizacja światła

Director, Set Designer, Choreographer and Lighting

Walter Neiva

Przygotowanie chóru / Chorus Leader

Marek Kluza

Premiera / Première

21 i 22 I 2007,

Scena w gmachu Teatru im. J. Słowackiego w Krakowie

Stage at the J. Słowacki Theatre in Kraków

WSPÓŁPRACA REALIZATORSKA / COOPERATION

Asystent reżysera / Director's Assistant

Magdalena Rut

Korepetytorzy solistów / Soloists' Coaches

Irena Celińska

Kristina Kutnik

Natalia Wasidlow

Konsultacje wokalne chóru / Chorus Voice Consultants

Imeri Kawsadze

Teresa Wessely-Mackiewicz

Inspicjenci / Stage Managers

Hanna Podkanowicz-Zarycka

Agnieszka Sztencel

Sufler / Prompter

Dorota Sawka

LIBRETTO

AKT I

Odsłona 1

Stary kawaler Don Pasquale czeka na doktora Malatestę, który szuka dla niego żony. Małżeństwo ma pomóc mu w wydziedziczeniu siostrzeńca, Ernesta, który chce ożenić się bez zgody wuja z Noriną. Don Pasquale wie, że Ernesto i Norina są ubodzy i potrzebują jego pomocy. Malatesta oświadcza, że kandydatką na żonę dla Don Pasquala jest bogobojna siostra doktora, Sofronia. Don Pasquale chce ją zobaczyć. Nadchodzi Ernesto, któremu wuj opowiada o swych zamiarach. Młodzieniec jest zrozpaczony.

Odłona 2

Z listu Ernesta Norina poznaje zamiary jego wuja. Malatesta tłumaczy jej, że został swatem by im pomóc. Norina jako Sofronia ma podpisać kontrakt ślubny z Don Pasquale, a potem tak zatruć mu życie, aby zrobił wszystko, by się jej pozbyć. Norina zgadza się.

AKT II

Ernesto jest przekonany, że utracił Norinę. Malatesta przedstawia Norinę jego wujowi jako swoją siostrę. Oczarowany Don Pasquale wzywa notariusza. Doktor dyktuje akt ślubu i Norina staje się właścicielką połowy majątku męża. Wchodzi Ernesto. Doktor po cichu wyjaśnia mu plan, więc młodzieniec składa podpis jako świadek. Wtedy zachowanie Noriny zmienia się nagle. Z grzecznej dziewczyny zamienia się w despotkę, której dyspozycje zagrażają majątkowi Don Pasquala.

AKT III

Odsłona 1

Norina robi w domu piekło – nowa służba, drogie meble i stroje. Don Pasquale protestuje, lecz na próżno. Kiedy żona upuszcza niby niechący liścik, mówiący o spotkaniu w ogrodzie z kochankiem, wściekły Don Pasquale sprowadza doktora. Skarży mu się, a potem układają plan ukarania Noriny. Planowana zemsta wprawia Don Pasquala w dobry humor.

Odsłona 2

W ogrodzie Ernesto śpiewa serenadę, a wkrótce dołącza do niego Norina. Kiedy spostrzegają Don Pasquala, Ernesto chowa się. Mąż zastaje Norinę samą. Żąda wydania imienia kochanka. Wobec odmowy każe żonie opuścić dom, bo chce zgodzić się na ślub Ernesta z Noriną i zamierza sprowadzić młodych do siebie. Wtedy Ernesto wychodzi z ukrycia i wyjaśnia całą sytuację. Don Pasquale jest zaskoczony, lecz w końcu wybacza im całą komedię i godzi się na ich małżeństwo.

Streszczenie libretta według *Przewodnika operowego*
J. Kańskiego, PWM, 1995

SYNOPSIS

ACT I

Scene 1

Don Pasquale, an old bachelor, is waiting for Doctor Malatesta, who is supposed to find a wife for Don Pasquale. A marriage may help Don Pasquale to disinherit his nephew, Ernesto, since Ernesto is planning to marry Norina, without his uncle's permission. Don Pasquale knows that Ernesto and Norina are poor and rely on his help. Malatesta declares that he has found a bride for Don Pasquale, and she is a God-fearing sister of his, Sofronia. Don Pasquale would like to see her then. Ernesto is coming, and his uncle tells Ernesto of his intentions. The young man is in despair.

Scene 2

Having read Ernesto's letter, Norina learns of the uncle's intentions. Malatesta explains to her that he had to become a go-between to help the young couple. Norina decides to act as Sofronia and sign a marriage contract with Don Pasquale, planning to turn his life into a nightmare and make him get rid of her.

Act II

Ernesto is convinced that he has lost Norina. Malatesta introduces Norina to Don Pasquale as his sister. Enchanted Don Pasquale calls a notary. The Doctor dictates the marriage contract, and Norina becomes the owner of half of her husband's property. Enters Ernesto. The Doctor explains the plan quietly, and the young man signs the contract as a witness. After the bogus ceremony, Norina changes immediately from a timid girl to a despot whose deeds threaten Don Pasquale's possessions.

ACT III

Scene 1

Norina turns her new home to hell, hiring new servants and buying expensive furniture and clothes. Don Pasquale protests, but it is too late. When his wife drops apparently by accident a letter about her meeting with a lover in the garden, angry Don Pasquale orders the Doctor to come. He complains about the marriage, and both conspire to punish Norina. The revenge planning makes Don Pasquale happy again.

Scene 2

Ernesto is singing a serenade in the garden, and he is joined by Norina soon. When they notice Don Pasquale, Ernesto hides away. Don Pasquale finds his wife alone. He demands that she should reveal her lover's name. Once she has refused, he orders her to leave his house, because he wants to give his permission to Ernesto to marry Norina and bring her to his place. Then, Ernesto comes out and clarifies the situation. Don Pasquale is surprised, but finally forgives the couple and accepts their marriage.

OBSADA / CAST

Norina

Alice Goulipian (gościnnie / guest)

Katarzyna Oleś-Blacha

Karin Wiktor-Kałużka

Joanna Woś (gościnnie / guest)

Don Pasquale

Przemysław Firek

Jerzy Mahler (gościnnie / guest)

Dariusz Niemirowicz (gościnnie / guest)

Malatesta

Andrzej Biegun

Mariusz Godlewski (gościnnie / guest)

Michał Kutnik

Mariusz Kwiecień (gościnnie / guest)

Konrad Szota

Sinan Vural (gościnnie / guest)

Ernesto

Dariusz Pietrzykowski (gościnnie / guest)

Sylwester Smularczyk (gościnnie / guest)

Konrad Włodarczyk (gościnnie / guest)

Adam Zdunikowski

Notariusz, Majordomus

Notary

Jerzy Sypek (gościnnie / guest)

Jerzy Wójcik

OBSADA / CAST

Pokojówka / Chambermaid

Bożena Kielbińska
Hanna Swaryczewska

Ogrodnik / Gardener

Paweł Szczepanek
Łukasz Zakrzewski

Saksofonista / Saxophonist

Stanisław Olko

Gitarzysta / Guitarist

Piotr Boronowicz

Barman

Jarosław Dijuk

Goście baru / Bar's Guests

Bogumiła Gorczyca
Jadwiga Wierzbicka-Delekt
Andrzej Wartalski

Orkiestra i Chór Opery Krakowskiej
The Kraków Opera Orchestra and Choir

Walter Neiva
o realizacji
Don Pasquale

Don Pasquale to jedna z moich ulubionych oper, dlatego też w reżyserskim dorobku artystycznym mam aż 4 realizacje tego doskonałego dzieła Donizettiego. Kompozycja jest mi znana na tyle dobrze, że pozwoliłem sobie na wystawienie czwartej wersji dzieła równocześnie z premierą *Mocy przeznaczenia* G. Verdiego w dwóch ważnych teatrach w Sao Paulo w Brazylii.

Beztroski humor, wdzięk, lekkość oraz niezwykła teatralność sprawiają, że *Don Pasquale* obok *Cyrulika sewilskiego* Rossiniego czy opery *Gianni Schichi* Pucciniego, to doskonały przykład komedii muzycznej. Warto zaznaczyć, że przed prapremierą Donizetti chciał wystawić operę w strojach współczesnych. Sprzeciwił się temu słynny bas Luigi Lablache, kreujący partię tytułową. Wystąpił na scenie w kostiumie XVIII-wiecznym, co doskonale oddawało charakter starego kawalera.

W warstwie muzycznej kompozycji widoczne są zapożyczenia ze stylu buffa Rossiniego. Nie bez przyczyny uważa się *Don Pasquale* za ostatnią operę buffa XIX wieku. Dzieło charakteryzuje się doskonałym połączeniem tekstu z muzyką, wartką akcją i wyrazistymi postaciami bohaterów wzorowanymi na dawnej *commedia dell'arte*.

W *Don Pasquale* nie wspomina się o epoce historycznej, w której rozgrywa się akcja, co pozwala na osadzenie

historii w dowolnym czasie, w którym historia starca, chcącego się ożenić, pomimo przestróg i rad swojego lekarza, może być zawsze aktualna.

W ariach zwraca uwagę nowatorskie użycie instrumentów solowych *obbligato*, co stanowi nawiązanie do barokowej praktyki. W oryginalnej wersji *Łucji z Lammermoor* (1835) Donizetti jako akompaniamentu do słynnej sceny obłędu Łucji, (Glockenspiel lub Glass harmonica) użył harmoniki szklanej, zastąpionej później przez flet. Za pomocą tego niezwykłego, nieużywanego dotąd instrumentu, chciał stworzyć eteryczny, prawie nadnaturalny efekt, który sugerowałby demencję, obłęd postaci i odpowiadałby „niebiańskiej harmonii”, o której śpiewa Łucja w swojej arii. Używa rogu we wprowadzeniu do „Angelo casto e bel” w operze *Il Duca d’Alba* (1839) i klarnetu poprzedzającego arię „Al dolce guidami castel natio” Anny Bolena oraz fagotu charakteryzującego smutek Nemorino w romansie „Una furtiva lagrima” z *Napój miłosny* (1832).

W 1840 Donizetti poznał Adolpha Saxa, francuskiego muzyka, wynalazcę saksofonu. Mówi się, że tak urzekła kompozytora dźwięczność tego niezwykłego w tym czasie instrumentu, że chciał, aby Ernesto, nowoczesny siostrzeniec Don Pasquale przedstawiony był właśnie za pomocą saksofonu. W planach było powierzenie saksofonowi wstępu do II aktu, a następnie jako *obbligato* w arii Ernesta „Cerchero lontana terra”. Niestety kompozytor nie zdołał przekonać muzyków z Théâtre Italien, aby zaakceptowali włączenie do orkiestry tego „barbarzyńskiego” instrumentu i solo zostało wykonane wtedy przez trąbkę.

Wiele aspektów mojej obecnej realizacji opery *Don Pasquale* mógłbym jeszcze komentować. Sądzę jednak, że dzieło powinno mówić na scenie samo za siebie a reżyser, który wyjaśnia swoją pracę w programie, nie tworzy dzieła, lecz literaturę.

Walter Neiva about *Don Pasquale*

Don Pasquale is one of my favourite operas. That is the reason why I have as many as four productions of Donizetti's work in my director's output. I know the composition so well that I allowed myself to stage the fourth version of the opera, together with the premiere of *Forza del Destino* by Verdi in two important theatres in Sao Paulo, Brazil.

Joyful humour, charm, lightness and unusual theatricality cause that *Don Pasquale* is, apart from *Il Barbiere di Siviglia* by Rossini or *Gianni Schicchi* by Puccini, an excellent example of a musical comedy. It is worth mentioning that, before the premiere, Donizetti wanted to stage that opera in contemporary costumes. However, that idea was opposed by the famous bass, Luigi Lablache singing the title role. He appeared on the stage in his 18th century attire, which perfectly reflected the nature of the old bachelor.

The musical composition of the opera indicates borrowings from Rossini's Buffo style. There are reasons why *Don Pasquale* is considered to be the last Buffo Opera of the 19th century. The work is characterised by a perfect match between the lyrics and the music, brisk action and clear protagonists modelled after the old Commedia dell'Arte.

In *Don Pasquale*, the historical era in which the action takes place is not mentioned, and that allows us to place the story in any time in which the tale of an old man who wants to get married, contrary to his doctor's advice, may be true.

The arias indicate a novel use of the solo *obbligato* instruments, which makes reference to Baroque practices. In the original version of *Lucy of Lammermoor* (1835), Donizetti applied the glass harmonica, later replaced by the flute in the accompaniment of the famous Lucy's madness scene. With that unusual instrument which had not been used before, the composer wanted to create an ethereal, almost supernatural effect, which would suggest the

protagonist's dementia or madness, also corresponding to the "heavenly harmony" mentioned by Lucy in her aria. The composer also applied the horn in the introduction to the "Angelo casto e bel" in *Il Duca d'Alba* (1839) and the clarinet preceding the aria "Al dolce guidami castel natio" in the *Anna Bolena* romance. Another best known example is the fagot depicting the sadness of Nemorino in the "Una furtiva lagrima" romance from the *L'Elisir d'Amore* (1832).

In 1840, Donizetti met Adolph Sax, a French musician and the inventor of the saxophone. It is said that the composer was so enchanted by the acoustics of the unique instrument at that time that he wanted Ernesto, the modern nephew of Don Pasquale, to be introduced by the saxophone. The plan was that the introduction to Act Two and later the *obbligato* in Ernesto's "Cerchero lontana terra" should be played by the saxophone. Unfortunately, the composer was unable to persuade the Théâtre Italien musicians to accept the inclusion of the then "barbaric" instrument in the orchestra, and the solo was played by the trumpet then.

Many aspects of my present production of *Don Pasquale* could be commented upon. However, I think that the work should speak for itself on the stage, while the director who explains his production does not actually create a work of art but rather literature.

Fundacja Międzynarodowe Produkcje Operowe Agencja Artystyczna Supierz Artist Management

Fundacja Międzynarodowe Produkcje Operowe powstała w 2000 roku, a jej założycielami byli dyrektorzy teatrów holenderskich. Celem działalności Fundacji jest współpraca z najlepszymi zespołami operowymi z Czech, Węgier, Polski i Słowacji, czyli z krajów tzw. Grupy Wyszehradzkiej, a zamierzeniem Fundacji jest wystawianie spektakli operowych we współczesnej adaptacji (reżyseria i inscenizacja). Fundacja kierowana przez swoich założycieli i wspierana przez nieformalną grupę doradcą (czterech ambasadorów krajów Grupy Wyszehradzkiej w Holandii), w 2000 roku pozyskała do współpracy, jako doradcę i producenta Agencję Artystyczną Supierz Artist Management.

Agencja Artystyczna Supierz Artist Management działająca od 1989 roku w Holandii zajmuje się współprodukcją klasycznych dzieł operowych i baletowych. Większość z 220 przedstawień zrealizowanych dzięki Agencji w ciągu ostatnich lat pochodzi z Polski, Czech, Węgier, Słowacji, Rosji i Ukrainy. SAM jest również organizatorem zagranicznych koncertów (m.in. w Polsce) zespołów holenderskich, takich jak: Orkiestra Muzyki XVIII-wiecznej pod dyktando Fransa Brüggena, Schönberg Ensemble, Wieland Kuijken, Kuijken Quartet z Gustavem Leonardtem.

The International Opera Productions Foundation Supierz Artist Management

The International Opera Productions Foundation was instigated in the year 2000 by a number of Dutch theatre directors. The purpose of the foundation is to work with a selection of renowned opera houses from Czech Republic, Hungary, Poland and Slovakia (Visegrad-countries) for the realization of an artistic, professional and technical dialogue in the improvement of the mutual exchange of cultural values and, more in particular, for opera. The foundation wants to solve at the same time the structural lack of high-quality opera productions in the Netherlands and in Belgium. Lead by the members of the foundation (theatre directors) and supported by an informal advisory body (the four ambassadors of the Visegrad-countries in the Netherlands), the foundation has attracted Supierz Artist Management as an advisor and producer for its activities on account of its unchallenged international artistic expertise.

Since 1989 Supierz Artist Management brings and co-produces great classical opera and ballet productions in the Netherlands. The biggest part of the 220 performances the agency brings each season is brought in from countries such as Poland, Czech Republic, Hungary, Slovakia, Russia and Ukraine. Throughout the years Supierz Artist Management frequently organized concerts for Dutch ensembles abroad (i.e. Poland), like the Orchestra of the 18th Century under direction of Frans Brüggen, Schönberg Ensemble, Dutch Chamber Choir, Dutch Harp Ensemble, Wieland Kuijken, Kuijken Quartet and Gustav Leonhardt. In the season 2000-2001 Supierz Artist Management started working as producer for the International Opera Productions Foundation. This foundation is active in producing contemporary designed and directed operas and operettas in cooperation with renowned international opera houses and international artistic teams and soloists.

OPERA KRAKOWSKA

OPERA KRAKOWSKA

ul. Lubicz 48
31-512 Kraków
tel.: 012 628 91 01
fax: 012 628 91 03
www.opera.krakow.pl

REZERWACJA / RESERVATIONS

ul. Lubicz 27, tel.: 012 628 91 13, 15, 17
fax 012 628 91 11,

e-mail: bilety@opera.krakow.pl

poniedziałek-piątek 8:00 - 18:00

Biuro Rezerwacji udziela wszelkich informacji na temat repertuaru, spektakli, cen i dostępności biletów.

Reservation Office gives any information about repertoire, performances, prices and tickets availability.

KASA BILETOWA SCENY OPEROWEJ OPERA'S BOX OFFICE

w gmachu Teatru im. J. Słowackiego

pl. Św. Ducha 1, tel.: 012 421 16 30

e-mail: kasa.opera@neostrada.pl

kasa czynna: poniedziałek, piątek, sobota

10.00 - 13.00, 16.00 - 19.00

wtorek, środa, czwartek: 13.00 - 18.00

niedziela: 12.00 - 19.00

Kasa biletowa przyjmuje karty kredytowe

Box Office accepts major credit cards

Kierownik Działu Koordynacji Artystycznej

Artistic Coordination Manager **Krzysztof Szafran**

Kierownik Działu Marketingu / Marketing Department Manager **Katarzyna Woźniak**

Kierownik Sekcji Sprzedaży / Sale Section Manager **Izabela Kosowska-Osman**

Scenografia została wykonana przez Zespół Techniczny Opery Krakowskiej

Scenography developed by the Kraków Opera Technical Staff:

Główny Specjalista ds. Technicznych / Chief Technical Specialist **Andrzej Gurda**

Kierownik Produkcji / Production Manager **Weronika Kowalczyk**

Kierownik Sceny / Stage Manager **Grzegorz Woźniak**

Pracownia Scenotechniczna / Instalment Section **Tadeusz Sajak**

Pracownia Akustyczna / Acoustic Section **Zbigniew Zawisłak**

Pracownia Elektryczna / Electrical Section **Ryszard Starobrański**

Kierownik Pracowni Stolarskiej / Carpentry Section Manager **Henryk Czarnecki**

Pracownia Modelarska / Modeling Section **Wacław Didur**

Pracownia Ślusarska / Ironwork Section **Franciszek Szumny**

Pracownia Malarska / Painting Section **Marek Jarosz**

Pracownia Krawiecka Damska / Ladies' Dressmaking Atelier **Katarzyna Kłębczyk**

Pracownia Krawiecka Męska / Men's Dressmaking Atelier **Ewa Dura**

Pracownia Perukarsko-Fryzjerska / Hairdressers **Jadwiga Bąk-Gach**

Pracownia Modniarska / Millinery Atelier **Eulalia Kochanik**

zdjęcia:

okładka - P. Firek (Don Pasquale), fot. J. Wrzesiński

s.3 - P. Firek (Don Pasquale), fot. Wrzesiński

s.4 - A. Goulipian (Norina), P. Firek (Don Pasquale), fot. D. Bębnowski

s.5 - scena zbiorowa, fot. D. Bębnowski

s.6 - P. Firek (Don Pasquale), A. Goulipian (Norina), fot. J. Wrzesiński

s.13 - scena zbiorowa, fot. D. Bębnowski

Redakcja programu / Editing: **Małgorzata Kubik**

Opracowanie graficzne, skład i łamanie

Artwork and Layout:

Dariusz www.Bebnowski.pl

Tłumaczenie / Translating: **Henryk Zwolski**

Druk / Printing: **BTL Service**

Wydawca / Publisher: **Opera Krakowska**

Grudzień / December 2007

Opera Krakowska
instytucja kultury
Województwa
Małopolskiego

Partner:

Stowarzyszenie
Miłośników
Opéry
Krakowskiej
ARIA

Sponsorzy:

Bank BPH

Patronat medialny:

DZIENNIK POLSKI

KARNET

NACZASIE

Znana od lat na rynku krakowskim
Firma Michalscy ma zaszczyt
zaprosić Państwa do

Centrum Konferencyjno Bankietowe REDUTA

Centrum REDUTA, zostało otwarte niespełna rok temu, a może się już poszczycić organizacją niezwykle udanych balów (andrzejkowy, sylwestrowy), a także obsługą ogromnych imprez dla szanowanych firm i setek klientów indywidualnych.

Uroczystości rodzinne, firmowe, konferencje, sympozja, wystawy i wszelkie inne, organizujemy w pięknych, eleganckich salach:

Sala Jesienna (840 m²), dla ok. 800 osób. Przestronna sala, z dobrą akustyką i możliwością zaciemnienia okien.

Sala Słoneczna (550 m²), dla ok. 500 osób, jasna, utrzymana w pastelowej, ciepłej kolorystyce.

Sale są klimatyzowane i dźwiękoszczelne.

Ważnym elementem działalności Centrum REDUTA jest przygotowywanie we własnym zakresie **catering**u (również dla klientów organizujących przyjęcia poza REDUTA).

Artyzm **Cukierni Michalscy** wyraża się w wykonywanych tortach.

Kompleksowo obsługujemy:

Uroczystości rodzinne: wesela, chrzciny, komunie;

Spotkania biznesowe: konferencje, sympozja, szkolenia, wystawy;

Imprezy okolicznościowe: bale, bankiety, studniówki, komersy, jubileusze, wystawy, pokazy etc.

Centrum Konferencyjno - Bankietowe REDUTA

Kraków, ul. Strzelców 26

tel: 0 12 417 00 82, 417 00 95

kom. 0 500 555 656

www.centrumreduta.pl

Makieta nowego gmachu
Opéry Krakowskiej
fot. Janusz Leśniak

O P E R A
K R A K O W S K A

ul. Lubicz 48
31-512 Kraków
tel.: 012 628 91 01
fax: 012 628 91 03
www.opera.krakow.pl